

феодалци ти съ пари или съ оръжие. Граждане ти или сами си съставяли войска или си поддържали наемни полкове; градове ти много пъти били оградени съ двойни стъни и съ крѣости отъ насипъ; а врата та се бравили съ яки завардени кули, отъ които стражаре ти разглеждали наоколо и въ случай на опасност давали бѣлѣгъ. Градска та стъна прѣчила да се рашироки градъ тъ, та къщи ти се набѣквали едни до други, и горни ти катове правили пошироки отъ долни ти; улици ти били тѣсни, искривени и много пъти се прѣсичали съ усамотени улички; отъ това пожаре ти били много съсипателни; нѣ споредъ ефтинията за съграждане то на къщи ти пакъ скоро се подновявали. На главно то отворено място на градъ тъ обикновенно се намирала търговска та къща, една сграда висока съ хубаво наредени кулички, съ хубави вардарнички и съ стѣснявани на горѣ прозорци. Тамъ засѣдавалъ градский съвѣтъ отъ избрани чиновници подъ прѣдсѣдателство то на бургомистра (въ Германия) или мера (въ Франция и Англия). Тия члѣнове на съвѣтъ тъ и други градски съдници се избирали отъ богати ти търговски фамилии (по примѣръ тъ на стари ти Римляне, които се наричали патриции).

Ходожници ти въ градъ тъ се дѣлили на различни общества, споредъ ходожество то имъ, запримѣръ, месаре, ботушаре, шиваче, ножаре, и др.; тии съставлявали особни общества (еснафи), имали си особни старѣйшини и свои устави. Всякой работникъ отъ страхъ на строгое наказание длѣженъ билъ да извѣршва работа та само на онова общество, на което той принадлежалъ; запримѣръ, въ нѣкои си градове ковачъ тъ не умѣялъ да работи гвоздеи, защото за това си имало особно общество. Това наистина било ограничение заради работници ти; нѣ отъ друга страна члѣнове ти на отдѣлни ти общества по-яко се съединявали помежду си; тии, като се занимавали съ едно и същто то ходожество, усъвѣршенствовали го, и работили за-